

Oikaisuvaatimus johtajaylilääkärin virkavalintaan

KPHVAHAL 16.01.2023 § 10
86/00.02.18/2022

Valmistelija

Hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västi, henkilöstöjohtaja Eija-Liisa Heikkilä, vs. hallintolakimies Viivi Haanpää

Oikaisuvaatimuksen tekijä on 14.12.2022 jättänyt Soiten kirjaamoon oikaisuvaatimuksen koskien johtajaylilääkärin viran täyttöä koskevaa aluehallituksen päätöstä KPHVAHAL 05.12.2022 § 199 86/00.02.18/2022. Oikaisuvaatimuksen tekijä on täydentänyt 16.12.2022 oikaisuvaatimustaan jättämällä Soiten kirjaamoon lisäyksen oikaisuvaatimukseensa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii päätökseen oikaisua ja katsoo, että kahdesta haastatellusta hänet olisi tullut valita johtajaylilääkäriksi. Perusteina oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa siihen, että hänellä on laajempi ja pidempi kokemus, enemmän johtamiskoulutusta, organisaation täydellinen tuntemus, toimintaympäristön hyvä hallinta ja tehtävässä eduksi oleva laaja kansallinen verkosto.

Oikaisuvaatimuksen tekijä tuo esiin myös, että päätöksessä ei esitetä valintaperusteluja ja katsoo, ettei hakijoiden välistä ansiovertailua ole tehty läpinäkyvästi. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että valinta on tehty pelkän haastattelun pohjalta ja tuo esiin, ettei tehtävän täyttäminen ilman hakijoiden testaamista ole linjassa organisaation toimintapoihin.

Oikaisuvaatimukseen toimittamassaan lisäyksessä oikaisuvaatimuksen tekijä haluaa tuoda esiin, että hänen merkittävästi laajempi johtamiskokemuksensa on jätetty huomioimatta. Lisäyksessään hän tuo nimenomaisesti esiin työ- ja koulutustaustaansa.

Oikaisuvaatimus liitteineen oheismateriaalina.

Oikaisuvaatimusmenettely on hyvinvointialueen sisäistä hallintomenettelyä ja se edeltää varsinaiseksi lainkäytöksi katsottavaa valitusmenettelyä. Jos päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen, siitä ei vielä silloin voi tehdä aluevalitusta. Päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.

Oikaisuvaatimus tehdään aluehallituksen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on yksi viran hakijoista ja oikaisuvaatimus lisäyksineen on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle.

Aluehallitus päätti 5.9.2022 käynnistää johtajaylilääkärin rekrytointiprosessin ja nimesi valintatyöryhmän prosessia varten. Valintatyöryhmä päättyi 28.10.2022 pitämässään kokouksessaan esittämään aluehallitukselle, että johtajaylilääkärin virka julistetaan uudelleen haettavaksi siten, että olemassa olevat hakemukset huomioidaan rekrytointiprosessissa. Johtajaylilääkärin virkaan oli jätetty 4 hakemusta, joista 2 vetäytyi hakuprosessista. Aluehallitus päätti 31.10.2022 julistaa uudelleen haettavaksi johtajaylilääkärin viran siten, että olemassa olevat hakemukset huomioidaan. Johtajaylilääkärin virka oli uudelleen haettavana 16.11.2022 klo 12 mennessä. Määräaikaan mennessä saatiin neljä hakemusta, joista kolme täyttää vaaditun kelpoisuusehdon. Valintatyöryhmä päättyi saatujen hakemusasiakirjojen perusteella kutsumaan haastatteluun kaksi hakijaa, oikaisuvaatimuksen tekijän sekä Katja Virran. Valintatyöryhmä haastatteli ulkopuolisen rekrytointiasiantuntijan johdolla hakijat 17.11.2022 ja päättyi esittämään, että virkaan valittaisiin LL ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Katja Virta.

Aluehallitus päätti 5.12.2022 valita johtajaylilääkärin virkaan LL Katja Virran ja varalle LL Tuula Rajaniemen. Hallintosäännön 53 §:n 2 momentin mukaan aluehallitus valitsee johtajaylilääkärin virkasuhteeseen.

Viranomaisella on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta valita kenet tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Harkintavaltaa kaventavat yhdenvertaisuus- ja syrjintälainsäädännön lisäksi Suomen perustuslain 125.2 §:n säännös yleisistä nimitysperusteista. Perustuslain mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Perustuslakia koskevan hallituksen esityksen mukaan taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koeteltu kansalaiskunto tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatua viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä (HE 1/1998 vp, s. 180).

Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät. Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella on arvioitava viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Tämän harkinnan perusteella valitaan ansioitunein hakija. Henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat tiedot ovat luonteeltaan tyyppillisesti salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 29 ja 32 kohtien nojalla. Tästä johtuen niiden perustelut voivat jäädä virkavalinnassa varsin yleiselle tasolle.

Hakijoiden vertailu yleisten nimitysperusteiden pohjalta on kokonaisharkintaa, jossa hakijoiden viran hoitamisen kannata merkityksellisten henkilökohtaisen ominaisuuksien arvioinnin perusteella on mahdollista päätyä valitsemaan viran kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista muukin kuin korkeimmin koulutettu ja kokenein. Tästä esimerkkinä seuraavat oikeuskäytännön ratkaisut KHO 2005:44 ja KHO 25.3.2008/615.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on 20.6.2022 (§ 80) päättänyt johtajaylilääkärinä koskevasta kelpoisuusehdoista seuraavasti:

THL 559/94 mukainen pätevyys toimia lääkärin tehtävissä sekä erikoislääkärin pätevyys ja riittävä kokemus alansa hallinto- ja johtotehtävistä sekä toisen kotimaisen kielen erinomainen taito ja toisen kotimaisen kielen riittävä taito.

Sekä oikaisuvaatimuksen tekijä että virkaan valittu täyttävät viran kelpoisuusehdon.

Hakuilmoituksessa on todettu lisäksi seuraavasti: “Etsimme tehtävään monipuolisen kokemuksen omaavaa johtajaa, jolla on vahvaa näyttöä lääketieteellisenä asiantuntijana terveyden ja sairaanhoidon laaja-alaisesta toiminnasta, johtamisesta ja kehittämisestä. Arvostamme kokemusta erikoissairanhoidon ja perusterveydenhuollon kokonaisuuden johtamisesta sekä näkemystä yhteistyöstä sosiaalihuollon kanssa. Arvostamme yhteistyötaitoja, henkilöstöjohtamisen pelisilmää, selkeää esitystaitoa sekä innovatiivisuutta, vastuullisuutta ja itsenäistä työtettä. Etsimme joukkueeseemme vahvaa ja innostunutta tiimipelaajaa ja kannustajaa.”

Ansiovertailua on tehty suhteessa viran tehtäviin, virassa vaadittaviin ominaisuuksiin sekä hakuilmoituksessa olleisiin valintakriteereihin. Johtajaylilääkärinä valitun Katja Virran osalta ansiovertailussa korostui työkokemuksen laaja-alaisuus ja monipuolisuus. Virralla on työkokemusta sekä perusterveydenhuollon että erikoissairanhoidon tehtävistä ja hänellä on kokemusta johtamistehtävistä perusterveydenhuollon alalta. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on pidempi kokemus terveydenhuollon johtamistehtävistä, mutta hänen osaltaan johtamiskokemus ja muu työkokemus kohdentuvat erikoissairanhoidon puolelle.

Ansiovertailun lisäksi valintaan vaikutti haastattelusta valintatyöryhmälle muodostunut käsitys henkilöiden sopivuudesta tehtävään. Haastattelusta muodostui käsitys, että Virralla oli vahvempi strateginen kokonaisnäkemys sosiaali- ja terveydenhuollosta hyvinvointialueella.

Valinta tehtiin ansiovertailun ja haastattelun pohjalta syntyneen kokonaisarvion perusteella. Arvioinnissa on myös huomioitu, että perusterveydenhuollon vahvistaminen on hyvinvointialueella tärkeä strateginen painopiste päivystävän keskussairaalan alueella säilyttämisen lisäksi. Tämän vuoksi työnantajaintressinä on

valinnassa ollut korostaa sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisen kokonaisnäkemyistä.

Henkilöarvioinnin teettämiseen tai muuhun hakijoiden psykologiseen testaamiseen ei ole lakisääteistä velvollisuutta. Henkilöarvioinnin tai muun testauksen suorittamista ei edellytetä myöskään hyvinvointialueen sisäisissä määräyksissä tai ohjeistuksissa. Organisaation valintaprosesseissa on teetetty henkilöarviointeja silloin, kun se on nähty tarpeelliseksi hakijoiden soveltuvuuden ja henkilökohtaisten ominaisuuksien selvittämiseksi. Virkaan valitun henkilön ja oikaisuvaatimuksen tekijän henkilökohtaisia ominaisuuksia on selvitetty haastatteleamalla heidät ulkopuolisen rekrytoinnin asiantuntijan johdolla. Henkilöiden testaamiseen ei ole haastattelun perusteella syntyneen käsityksen pohjalta koettu tarvetta, sillä haastatteluissa on muodostunut riittävä käsitys henkilöiden tehtävän kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista.

Hallintolain 45 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä, jos päätös koskee kunnallisen tai hyvinvointialueen monijäsenisen toimielimen toimittamaa vaalia. Toimielin voi olla päätöksessään yksimielinen, jolloin vaalia ei ole tarpeen suorittaa. Perusteluiden esittäminen muutoksenhakuvaiheessa on hyväksytty myös oikeuskäytännössä. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun KHO:1992-A-26 mukaisesti virkavaalipäätöksenkin tulee perustua hyväksyttäviin syihin ja oikeisiin säännöksiin, ja vaalista valitettaessa annettavan selityksen tulee olla asianmukaisesti perusteltu.

Asianosaiselle eli virkaan valitulle varattiin tilaisuus ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Virkaan valittu henkilö ilmoitti sähköpostitse, ettei hänellä ole tarvetta lisäselvityksen antamiseen.

Oheisaineistona

- oikaisuvaatimus
- viran hakuilmoitus
- valintapäätös
- tiivistelmä hakijoiden työkokemuksesta ja koulutuksesta
- oikaisuvaatimuksen tekijän ja virkaan valitun cv:t

Päätösesitys

Hallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä todetuin perustein.

Päätös

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Merk. tied. johtajaylilääkäri Katja Virta poistui esteellisenä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10:16-10:40.